

PAŃSTWOWA JEDNOSTKA ORGANIZACYJNA
„POLSKIE RADIO I TELEWIZJA”
OŚRODEK BADANIA OPINII PUBLICZNEJ

00-950 Warszawa, skr. pocztowa 46, tel. 47 87 91, 47 87 92

tlx 81 53 31, fax 43 46 51

kwiecień 1993

Opinie na temat zasadniczej służby wojskowej

W dniach 5 i 6 kwietnia 1993 r. Ośrodek Badań Opinii Publicznej zrealizował sondaż na reprezentatywnej losowej próbie mieszkańców Polski powyżej 15 roku życia. Z założonej 1500-osobowej próby zrealizowano 1270 wywiadów. Wyniki sondażu mogą być obciążone błędem, którego maksymalna wartość wynosi $\pm 2,7\%$.

W przeprowadzonym badaniu zawarto między innymi dwa pytania: jedno odnosiło się do czasu trwania zasadniczej służby wojskowej, a drugie dotyczyło problemu odsłużenia zasadniczej służby wojskowej w ramach służby zastępczej.

Najwięcej badanych - niezależnie od przynależności społeczno-demograficznej - stwierdziło, że zasadnicza służba wojskowa powinna trwać rok. Jednak za krótszym okresem jej trwania częściej od innych opowiadają się najmłodsi badani, także osoby wyżej wykształcone, pracownicy umysłowi i prywatni przedsiębiorcy. Natomiast za dłuższym czasem służby wojskowej częściej niż pozostali obstają najstarsi respondenci, osoby z wykształceniem podstawowym, rolnicy oraz robotnicy i mieszkańcy wsi.

Poniżej przedstawiono szczegółowe rozkłady odpowiedzi na pytanie dotyczące czasu trwania służby wojskowej w zależności od cech społeczno-demograficznych (100% każdorazowo stanowi dana kategoria społeczno-demograficzna badanych):

	dane w %						
	Zasadnicza służba wojskowa powinna trwać:						
	trzy mie- siące	pół roku	rok	półto- ra roku	dwa lata	dłużej niż dwa lata	trudno powie- lata
Wśród ogółu badanych	4	11	48	24	8	0,4	4
Wśród badanych ze względu na:							
- wiek							
16-24 lat	10	24	41	18	2	1	4
25-39 lat	5	12	51	20	9	0	3
40-59 lat	2	8	51	25	8	0,4	6
powyżej 60 lat	2	5	42	34	13	0,4	4
- płeć							
mężczyźni	3	9	48	28	9	1	2
kobiety	4	13	48	22	8	0,1	5
- wykształcenie							
podstawowe	3	8	45	28	10	1	5
zasadnicze							
zawodowe	4	12	47	23	10	0,3	4
średnie	4	12	50	24	7	0,4	3
wyższe	5	15	52	16	2	0	10
- przynależność społeczno-za- wodowa							
rolnicy	1	11	43	33	7	1	4
robotnicy	3	9	49	24	11	0,3	4
pracownicy							
umysłowi	6	13	50	19	6	0,3	6
prywatni przed- siębiorcy	3	21	48	22	4	0	2
- miejsce za- mieszkania							
wieś	2	10	46	30	8	1	3
miasta do 100 tys. mieszkańców	5	11	49	20	9	0,2	6
miasta ponad 100 tys. mieszkańców	4	12	50	20	8	0,3	6

Opinie respondentów na temat postępowania wobec osób odmawiających odbywania zasadniczej służby wojskowej z powodów ideologicznych, przekonań, wyznawaną wiarę są podzielone.

Co prawda nieco ponad połowa badanych umożliwiłaby takim osobom odbywanie służby zastępczej, to jednak ponad jedna trzecia twierdzi, że mimo wszystko powinny one odbywać normalną obowiązkową służbę wojskową.

Stosunek badanych do tej sprawy wyraźnie jest uzależnione od cech społeczno-demograficznych. I im młodsi badani oraz im wyższe posiadają wykształcenie tym częściej opowiadają się za możliwością pełnienia służby zastępczej przez osoby, które z powodu przekonań odmawiają odbycia normalnej służby wojskowej. Taki pogląd również częściej niż inni wyrażają pracownicy umysłowi i mieszkańcy miast. Warto zauważyć, że jedynie wśród najstarszych badanych przeważa stanowisko, że osoby odmawiające odbycia służby wojskowej powinny być mimo wszystko do niej powoływane.

Oto szczegółowe dane na ten temat (100% każdorazowo stanowi dana kategoria społeczno-demograficzna badanych) :

Opinie wyrażane:	Osoby odmawiające odbycia zasadniczej służby wojskowej:				dane w %
	powinno się zwolnić z obowiązku odbywania zasadniczej służby woj- sowej	powinno się umożliwić odbywanie służby zastępczej	mimo wszys- tko powinny odbywać nor- malną służ- bę wojskową	trudno powie- dzieć	
Wśród ogółu badanych	6	52	38	4	
Wśród badanych ze względu na:					
- wiek					
16-24 lat	9	70	17	4	
25-39 lat	5	60	30	5	
40-59 lat	6	50	41	3	
powyżej 60 lat	5	31	60	4	
- płeć					
mężczyźni	7	54	36	3	
kobiety	6	50	40	4	
- wykształcenie					
podstawowe	7	36	53	4	
zasadnicze					
zawodowe	6	50	40	4	
średnie	6	69	23	2	
wyższe	4	74	18	4	
- przynależność społeczno-za- wodową					
rolnicy	6	38	53	3	
robotnicy	7	47	42	4	
pracownicy					
umysłowi	5	70	23	2	
prywatni przed- siębiorcy	8	48	40	4	
- miejsce za- mieszkania					
wieś	5	46	45	4	
miasta do 100.tys.					
mieszkańców	8	54	35	3	
miasta ponad 100 tys. mieszkańców	6	58	33	3	

Warto tu dodać, że istnieje ścisły związek między opiniami na temat czasu trwania służby wojskowej a opiniami na temat służby zastępczej. Osoby opowiadające za krótszą czasem trwania zasadniczej służby wojskowej częściej niż inni są zdania, że poborowym odmawiającym odbycia służby wojskowej powinno umożliwić się służbę zastępczą. Oto dane na ten temat (100% stanowią każdorazowo osoby opowiadające się za danym czasem trwania służby wojskowej).

Zasadnicza służba wojsko- wa powinna trwać:	Osoby odmawiające odbycia zasadniczej służby wojskowej:				dane w %
	powinno się zwolnić z odby- cia zasadnicz- ej służby wojskowej	powinno się umożliwić odbywanie służby zastępczej	mimo wszys- tko powinny odbywać nor- malną służbę wojskową	trudno powie- dzieć	
trzy miesiące	35	46	13		6
pół roku	12	71	14		3
rok	4	57	37		2
półtora roku	3	43	50		4
dwa lata	3	27	68		2